

Τον Μάιο έγινε [δημοσκόπηση](#) από το Παλαιστινιακό Κέντρο Πολιτικής και Έρευνας τόσο στη Δυτική Όχθη όσο και στη Γάζα.

Για την οικονομία του χώρου καταγράφω τα ευρήματα συγκεντρωτικά.

Έτσι έχουμε:

1. Το 89% των Παλαιστίνιων δεν πιστεύει ότι η Χαμάς διέπραξε εγκλήματα την 7η Οκτωβρίου
2. Το 50% θεωρεί σωστές τις επιθέσεις εκείνης της ημέρας
3. Το 60% δεν θέλει επιστροφή της Παλαιστινιακής Αρχής στη Γάζα
4. Το 80% θέλει να φύγει ο Μαχμούντ Αμπάς
5. Το 67% τάσσεται κατά των διαδηλώσεων εναντίον της Χαμάς
6. Το 65% απορρίπτει την εξορία μερικών στρατιωτικών ηγετών της Χαμάς
7. Η Χαμάς παραμένει πρώτη δύναμη με 32% έναντι 21% της Φατάχ
8. Το 43% των κατοίκων της Γάζας θέλει να την εγκαταλείψει και για αυτό θα μπορούσαν να αποταθούν στο Ισραήλ
9. Το 41% προκρίνει τον ένοπλο αγώνα ως λύση
10. Τη λύση των δύο κρατών απορρίπτει το 57% και την αποδέχεται το 40%.

Σημειωτέον ότι η δύναμη της Χαμάς, σύμφωνα με αυτή τη δημοσκόπηση του Μαΐου 2025 δεν βρίσκεται στη Γάζα, αλλά στη Δυτική Όχθη.

Το φυσιολογικό ερώτημα είναι: με τέτοιες αντιλήψεις τι λύση μπορεί να δοθεί στο παλαιστινιακό ζήτημα συνολικά; Λύση οριστική και βιώσιμη.

Διαβάζω σχόλια φίλων που αναφέρονται στην αναμόρφωση της συνείδησης των Παλαιστίνιων κατά τα πρότυπα της Γερμανίας και της Ιαπωνίας αμέσως μετά τη λήξη του Β΄Π.Π. Εδώ όμως υπάρχει μια σημαντική διαφορά. Οι Γερμανοί είχαν κοινές πολιτισμικές αναφορές με τους Βρετανούς, τους Γάλλους, ακόμα και με τους Αμερικάνους.

Ήταν ιστορικά από τους συνδιαμορφωτές του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Συνεπώς, μέσα σε μια γενιά βρήκαν τα νέα τους πατήματα. Οι δε Ιάπωνες μπορεί να είχαν διαφορετικές αξίες και κώδικες από τους αναμορφωτές τους, όμως την προσπάθεια αναμόρφωσής τους τη στήριξε το σύμβολο της ενότητας του Έθνους τους, ο αυτοκράτορας Χιροχίτο. Ο Μακ Άρθουρ είχε την ευφυΐα να μην τον ακουμπήσει.

Με τους Παλαιστίνιους μπορεί να συμβεί κάτι τέτοιο; Πρώτα—πρώτα ποιος θα αναλάβει την αναμόρφωσή τους; ποιος θα τους εκπαιδεύσει στην ειρηνική συμβίωση με το Ισραήλ; Όταν τέσσερις γενιές είναι διαπαιδαγωγημένες με το σύνθημα «από το ποτάμι μέχρι τη θάλασσα» και με τη νοοτροπία των «μαρτύρων», πόσο χρόνο θα διαρκέσει αυτή η διαδικασία αναμόρφωσης; Και πώς θα αντιδράσουν οι ένοπλες ταξιαρχίες των κάθε λογής φανατικών; Να υπενθυμίσω τις επιδρομές των Παλαιστίνιων βομβιστών σε κοινόχρηστους χώρους αστικών κέντρων του Ισραήλ για να τορπιλίσουν τις συμφωνίες του Όσλο.

Συνεπώς, διόλου τυχαία το Παλαιστινιακό πρόβλημα παραμένει άλυτο επί σχεδόν 80 χρόνια. Και ούτε φαίνεται φως στον ορίζοντα. Καμιά συμφωνία δεν μπορεί να επιβληθεί άνωθεν, ερήμην της βούλησης των πολιτών. Πολύ δε περισσότερο από ανυπόληπτες ηγεσίες, όπως αυτή της Φατάχ.

Ο καθένας με το μυαλό του ας φανταστεί τι πρόκειται να συμβεί στην περιοχή. Το μόνο σίγουρο είναι ένα: καλό σενάριο δεν υπάρχει.

ΠΗΓΗ: [LIBERAL 8.8.25](#)